

Folkethingets Forhandlinger.

1597. 1. Del. af Lovf. om

ne i Kommunerne, ere Gaardmændene i Stand til at udøve et altfor stort Tryk paa de andre Samfundsklasser — vi kunne gjerne her ogsaa medregne Embedsmændene og andre Folk udenfor Bønderstanden i Kommunerne. Seg skal tillade mig at anføre et Exempel i denne Retning. Vi vide jo Alle, at der i Aar foreligger et Lovforslag, som gaar ud paa at afløse Pligtkjørlser, og jeg vil haabe, at de Herrer, som have retskærd Dan-nelse, Juristerne, ville indrømme, at der netop ved denne Lov begaas et Overgreb mod Husmændene. Disse have fra gammel Tid af — og det har Skæb i Lovgivningen — været fritagne for at deltage i Kommunens Kjørselspligter; men nu er der forelagt et Lovforslag, som gaar ud paa at paalægge Husmænd med Jordlodder Kjørselspligt.

Formanden. Det er dog ikke værd her at komme ind paa Behandlingen af denne Sag.

L. Larsen. Ja, mine Bemærkninger gaa maaske lidt udenfor Sagen. Hvad jeg vilde sige, var kun, at der maa tages Hensyn til saadanne Forhold, naar det er Tale om Udvidelse af den kommunale Valgret, og jeg kan tur paa det Varme-este anbefale denne Lante til det ærede Thing. Jeg vil haabe, at der Tid efter anden maa gjøre sig Stemning gjældende for denne Lante, og at de Folk, der ere saa heldig stillede at høre til den høist bestattede Jemiedel, da ville faae Die og Hjerte for, at det ikke er Magt, der fordres, men en ligefrem Meineskeret, som der haves et billigt Krav paa efter hele den Retning, som vor hele Udvikling har taget i de senere Tider.

N. Andersen. Det er snart ikke noget Nyt mere, at det ærede Medlem, som nu sidst havde Ordet, bevæger sig saa meget i Ideernes Verden og færer saa rask frem paa Ideernes Binger, at det næsten ikke er muligt for os Andre, der bevæge os mere i dagligdags Forhold, at følge ham. Derfor skal jeg ikke indlade mig med det ærede Medlem, og jeg skulde i det Hele taget ikke have taget Ordet under denne Sags Forhand-ling nu, da jeg under de to foregaaende Sam-linger har haft Leilighed til at udtale, hvorledes jeg betragter den og min Stilling til Sagen er uforandret den samme som tidligere —, hvis ikke det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valg-freds (Kjær) havde nødt mig dertil, idet han syntes at antyde, at der fra den Landsdel, som jeg er fra, er kommen en Røst tilorde, der har gjort det sandsynligt, at hvad jeg tidligere har

38te Møde. Ordentlig Samling, 1872—73.

de kommunale Valg. 1598

udtalt, ikke forholder sig ganske, som jeg har sagt. Det ærede Medlem gjorde en Bemærkning, som jeg skal tillade mig at svare ham paa, idet han nemlig sagde, at hvis man virkelig var i Besid-delse af saa gode Egenfaber, som man troede, behøvede man ikke at være bange for den almin-delige Valgret, thi saa blev man nok valgt allige-vel. Overfor denne Bemærkning skal jeg tillade mig at anføre, at jeg siden 1855 hele Tiden har været valgt til Sognerforstanderskab og Sogneraad af den almindelige Valgklasse. Det er altsaa ikke af en Grund som den af det ærede Medlem antydede, at jeg modsætter mig Forslaget, men naar jeg gjør dette, saa er det, fordi det strider mod min Overbevisning om, hvad der er det Rigtige. Naar det ærede Medlem troede at have hørt en Røst fra den Del af Landet, hvorfra jeg er, som gik i en aldeles modsat Retning, vil jeg bede det ærede Medlem overveie, hvad det egentlig var, denne Røst udtalte. Vil det ærede Medlem tage det hørt, som alene maa skrives paa den personlige Følleses Konto, saa vil han se, at det, der bliver tilbage som det Virkelige af det, som det ærede Medlem for Nyborg (Lange) sagde, er saare lidt. Det ærede Medlem for Ny-borg tilstod jo, at vi ikke havde hørt ret mange Ulemper af det bestaaende Forhold, fordi det danske Folk var et godmodigt Folk, der ikke higede efter at komme i Kamp, og navnlig fordi Gaardmændene ikke saaledes havde forurettet de Andre, at der af den Grund var Trang til en Forandring. Men enkelte Tilfælde kjendte han dog, sagde han, og saa nævnedes han et eneste Tilfælde, i hvilket det ikke var gaaret rigtig til, idet en lille Skol — han nævnedes 11 Gaardmænd — havde sat en Proprietær ind i Sogneraadet mod det store Fler-tals Onsker, og da man var kommen til Amts-raadet med Klage over, at Sogneraadet havde for lille et Lokale, saa svarede Amtsraadet, at det var et Spørgsmaal, som Sogneraadet selv maatte afgjøre. Men jeg spørger nu: hvis Amtsraadet havde foreskrevet Sogneraadet, hvorledes det Lo-kale skulde være, hvori det skulde holde Møde, kunde man saa ikke med Jøte bebreide Amtsraadet en saadan Indgriben i Sogneraadets Afserer? (Kjær. Jo!) Saa! Maatte man ikke prise Amtsraadet, fordi det overlod til Sogneraadet at ordne sig paa bedste Maade. Det ærede Medlem vil ved nærmere Overveielse finde, at det, jeg tidligere har udtalt, paa ingen Maade er blevet afkræftet ved, hvad der er blevet fremsat af det ærede Medlem for Nyborg. Dette ærede Medlem har gjort sig til Talsmand for andre Følleser og Onsker end